

1. JOHDANTO__7

Mitä ideat ovat?_11

Yhteiskuntapolitiikka ideoiden kontekstina_17

Ideatutkimuksen yhteiskunnallinen merkitys____22

Kirjan tarkoitus, rakenne ja kirjoittajat____26

2. YHTEISKUNTAPOLITIIKAN IDEOIDEN TUTKIMUKSEN JUURET JA LÄHTÖKOHDAT_31

2.1. Yhteiskuntapoliittisen ideatutkimuksen juuret33

Behavioralismi, materialismi ja rationalismi____36

Yhteiskuntapolitiikan tutkimuksen ideakäännö_40

2.2. Uusi institutionalismi ja ideakoulukunnan synty____45

Peter Hall ja politiikkaparadigmat__49

Ideoiden tyypit ja vaikutuskanavat yhteiskuntapolitiikassa____53

Yhteiskuntapolitiikan selittäminen ideoilla_59

Diskursiivinen institutionalismi ja ideoiden käyttö politiikassa____62

2.3. Politiikkatoimenpiteiden tutkimus ideatutkimuksen edelläkävijänä__67

Ongelmanmäärittelyt, politiikkaratkaisut ja politiikan virrat____69

Jaksoittaisen tasapainon malli ja yhteiskuntapolitiikan vaikutelmat____73

Kannattajakooalitiot ja uskomusten merkitys____76

2.4 Yhteiskuntapoliittisen ideatutkimuksen rakennustyömaat ja jakolinjat____82

Selittävä, ymmärtävä ja kriittinen ideatutkimus__86

Tieteenfilosofiset lähestymistavat__93

2.5 Yhteiskuntapoliittinen ideatutkimus Suomessa98

Ideat ja hyvinvointivaltion muutos__100

Poliittinen talous ja talouspoliittiset ideat__102

Tutkimus-, innovaatio- ja ympäristöpolitiikan ideat____108

3. IDEOIDEN ASEMA JA MERKITYS YHTEISKUNTAPOLITIIKASSA____111

3.1. Miten ideat ilmenevät yhteiskuntapolitiikassa?____116

Politiikkaratkaisut, ongelmanmäärittelyt ja tilannekuvat__117

Ideat heuristiikkoina, kehystämisen työkaluina ja rakenteellisina viitekehyksinä____124

3.2. Miksi ideat päätyvät ja miten ne valikoituvat yhteiskuntapolitiikkaan?____131

Jotkut ideat ovat houkuttelevampia kuin toiset__132

Päätöksenteon olosuhteet luovat kysyntää uusille ideoille_137

Vallitsevien ideoiden sisältö muuttuu käytettäessä142

Aktiiviset toimijat tuottavat ideoita yhteiskuntapolitiikkaan____149

3.3 Miten ideat vaikuttavat yhteiskuntapolitiikkaan?____169

Ideoiden vaikutukset yhteiskuntapoliittiseen keskusteluun____174

Ideoiden vaikutukset politiikkatoimenpiteisiin__179

Esimerkki: ideoiden vaikutukset kilpailukykykysöpmukseen____185

4. MITEN YHTEISKUNTAPOLITIIKAN IDEOITA VOIDAAN TUTKIA?____197

Paljastettujen ideoiden tutkimusstrategia eli miten ideatutkimusta ei tulisi tehdä____201

Yhteiskuntapoliittisen ideatutkimuksen tutkimusasetelmat____205

Yhteiskuntapoliittisen ideatutkimuksen aineistot_214

Ideoiden operationalisointi ja analyysimenetelmät____226

Politiikkatoimenpiteitä selittävän tutkimuksen menetelmälliset haasteet238

5. YHTEISKUNTAPOLITIIKAN IDEOIDEN JA IDEATUTKIMUKSEN TULEVAISUUDENNÄKYMÄ ____249

Ideat monikriisin aikakaudella____251

Yhteiskuntapoliittisen ideatutkimuksen tulevaisuudennäkymät____258

Lähteet_271